

روش تدریس غیر مستقیم

روش تدریس غیر مستقیم، روش آموزشی دانش آموز محور است. در این روش معلم به جای ارائه درس زنده در محیط کلاس، مطالب لازم را به دانش آموزان می دهد. خلاقیت در تدریس و اجرای روش غیرمستقیم مهارت حل مسئله، تصمیم گیری و تفکر دقیق را در اختیار دانش آموز قرار می دهد. علاوه بر این، از دانش آموزان انتظار دارد که مهارت های مشاهده و تحقیق بالایی داشته باشند. نقش معلم در این روش بیشتر یک تسهیل کننده است تا یک مدرس یا معلم. تدریس غیرمستقیم با ساخت گرایی، دیدگاه فلسفی که استدلال می کند افراد بهتر و بیشتر از تجربیات خود می آموزند، در هم آمیخته است.

آنچه در این مقاله خواهید خواند

[1\) روش تدریس مستقیم](#)

[2\) ویژگی های آموزش و تدریس مستقیم](#)

[3\) روش تدریس غیر مستقیم \(مشاوره ای\)](#)

[4\) مراحل اجرای الگوی تدریس یادگیری مشاوره ای:](#)

[5\) نکات مهم اجرای روش تدریس غیر مستقیم](#)

[6\) حرفه ای ترین راهکار تدریس غیر مستقیم](#)

[7\) سوالات متداول درباره تدریس غیر مستقیم](#)

[8\) روش تدریس غیر مستقیم pdf](#)

[9\) سخن پایانی تدریس غیر مستقیم](#)

روش سخنرانی یا روش آموزش مستقیم یکی از روش های بسیار معمول مورد استفاده معلمان در سراسر جهان است . در روش سخنرانی فعالیت اصلی کلاس درس را معلم خود بر عهده می گیرد و از راه های مختلف ارائه و نمایش دادن مطالب به آموزش موضوع های گوناگون می پردازد. این روش، روش نمایشی و روش ارائه نیز گفته می شود . ویژگی مهم دیگر این روش آن است که اکثریت فعالیت های آموزشی معلم در آن جنبه کلامی دارد و از این جهت نام روش سخنرانی به آن داده اند.

در روش مستقیم فعالیت اصلی کلاس درس را معلم خود بر عهده می گیرد و از راه های مختلف ارائه و نمایش دادن مطالب به آموزش موضوع های گوناگون می پردازد

www.aliamuz.com

الیاآموز
-aliamuz-

aliamuz.ir

هدف عمده آموزش مستقیم به حداکثر رساندن زمان یادگیری دانش آموزان است و معلمان باید بیشتر به درس توجه کنند. و از اعمال رفتار های منفی چون انتقاد از رفتارهای شاگردان بپرهیزند. به طور خلاصه محیط آموزش مستقیم محیطی است که توجه غالب بر یادگیری دارد و در آن شاگردان درصد بالایی از وقت خود را در انجام امور مربوط به وظایف درس صرف می کنند.

ویژگی های آموزش و تدریس مستقیم

1. جهت دهی

یک چار چوب برای درس به وجود می آید و انتظارات معلم در این گام مطرح می گردد . این گام شامل سه مرحله است:

- معلم هدف درس و سطح عملکرد را مشخص می کند.
- معلم محتوای درس و ارتباط آن با دانش قبلی را توضیح می دهد.
- معلم جریان کار درس یعنی قسمت های مختلف درس و مسئولیت های شاگردان در خلال آن فعالیت ها را مورد بحث قرار می دهد.

2. ارائه مطالب

معلم مفهوم یا مهارت جدید را توضیح داده و تمریناتی ارائه می دهد. اگر مطالب یک مفهوم جدید باشد بحث معلم درباره ویژگی های آن مفهوم، قاعده یا تعریف چندین مثال مهم است. بخش دیگر این گام کنترل و بررسی شناخت شاگردان از اطلاعات جدید است. آیا آنها می توانند نمودهای مفهومی را که معلم توضیح داده است به یاد آورند؟

3. تمرین ساختمند

معلم شاگردان را با مثال های تمرینی در ضمن کار و در هر مرحله هدایت می کند. معمولاً شاگردان به صورت گروهی تمرین می کنند و گروه را در ضمن نمونه های تمرینی گام به گام راهنمایی می کنند. شاگردان به سوالات پاسخ می دهند و معلم برای غلظتها بازخورد اصلاحی می دهد و تمرین صحیح را تقویت می کند و اشتباهات را تصحیح.

در تمرین ساختمند، شاگردان به صورت گروهی تمرین می کنند و گروه را در ضمن نمونه های تمرینی گام به گام راهنمایی می کنند

www.aliamuz.com

آلی آموز
aliamuz

aliamuz.ir

4. تمرین رهنمون یافته

دانش آموزان به طور نیمه مستقل تمرین می کنند و معلم در کلاس گردش می کند و تمرین شاگردان را کنترل می کند و از طریق پاداش و نشانه های فوری بازخورد می دهد.

5. تمرین مستقل

شاگردان در کلاس یا در منزل به طور مستقل تمرین می کنند و بازخورد به تاخیر می افتد. تمرینات مستقل در تداوم دوره انجام می گیرد. شروع آن زمانی است که شاگردان به سطح جواب ۸۵٪ تا ۹۰٪ در تمرین هدایت یافته رسیده باشند.

روش تدریس غیر مستقیم (مشاوره ای)

یادگیری از طریق مشاوره را یادگیری به شیوه ی غیر مستقیم هم نامیده اند. از آن رو، یادگیری از طریق مشاوره به مثابه یک روش تدریس - یادگیری تلقی می شود که اندیشه های کارل راجرز به عنوان بنیان گذار روش مشاوره ای ویژه، رهنمود های بسیار اثر گذاری برای یادگیری می نمایاند و آن چه در فلسفه و تکنیک های مشاوره راجرز آمده است، الگوی تدریس غیر مستقیم را که در خانواده ی الگو های تدریس قرار می گیرد پوشش داده و پشتیبانی می کند.

یکی از مهم ترین کاربست های الگوی تدریس یادگیری مشاوره ای یا غیر مستقیم زمانی است که کلاس بسیار « راکد » است و معلم تلاش می کند دانش آموزان را به هر قیمتی شده از طریق دادن تمرین و عرضه مطالب درسی به حرکت در آورد، که با اصول تدریس غیر مستقیم به راحتی این امر قابل تحقق است.

راجرز باور داشت:

روابط انسانی زمینه را برای رشد انسان فراهم می سازد. بنابراین، آموزش باید مبتنی بر مفاهیم روابط انسانی باشد تا بر مبنای موضوعات درسی.

اساسا راجرز، دیدگاه درمان گری خودرابه مثابه الگویی برای یادگیری به حوزه ی آموزش و پرورش گسترش می دهد.

آموزش باید مبتنی بر مفاهیم روابط انسانی باشد تا بر مبنای موضوعات درسی

www.aliamuz.com aliamuz.ir

تقریبا به مدت 5 دهه، کارل راجرز از پیشگامان الگوهایی بود که در آن معلم نقش مشاور را ایفا می کرد. الگوی تدریس یادگیری مشاوره ای یا غیر مستقیم بر روابط دوستانه ی بین معلم و یادگیرنده تاکید می ورزد. در الگوی تدریس یادگیری مشاوره ای (غیر مستقیم) بر روابط دوستانه بین معلم و یادگیرنده تاکید می ورزد.

در الگوی تدریس - یادگیری مشاوره ای (غیر مستقیم) تلاش معلم صرف آن می شود که به یادگیرندگان یاری کند تا خود نقش اصلی را در هدایت آموزش و پرورش شان ایفا کنند - برای مثال، دانش آموزان از طریق گزینش هدف و نیز با تعیین شیوه و سبک یادگیری خود می توانند راه های دست یابی به مقاصد را معین سازند.

در کلاس درس معلم به مثابه یک تسهیل گر و مدیر یادگیری می کوشد اطلاعات زمینه ای را عرضه کند تا یادگیرندگان خود به حل مساله بپردازند. همانند هر الگوی تدریس - یادگیری، الگوی تدریس - یادگیری مشاوره ای نیز دارای مقاصد است، که به ترتیب عبارتند از:

- هدایت یادگیرندگان به کسب بهداشت روانی و عاطفی از طریق پرورش اعتماد به نفس، جرات ورزی و...
- ایجاد توانمندی خودرهبیری در تعیین اهداف محتوا، و شیوه یادگیری
- پرورش اواعی از تفکر کیفی، نظیر خلاقیت و خودابرازی

تدریس به شیوه ای که راجرز پیشنهاد می کند، تدریس خطی نیست، بلکه تدریسی است زایشی و موقعیت یا برآیندی. در الگوی تدریس - یادگیری مشاوره ای (غیر مستقیم) بیشتر اصول مورد تاکید قرار می گیرد؛ اما سناریوی از پیش تعیین شده در الگوی حاضر، اساسا اصول ساختار تعاملات را هدایت می کند.

مراحل اجرای الگوی تدریس_یادگیری مشاوره ای:

با وجود آن که، سیال بودن و پیش بینی ناپذیری الگوی تدریس حاضر پذیرفته شده است. راجرز اظهار می کند توالی را می توان تسهیل فرایند یادگیری و مدیریت آن در نظر آورد. از حاصل پیشنهادات راجرز می توان توالی مورد اشاره وی را به پنج مرحله قسمت کرد. از این رو، فرض می شود الگوی تدریس - یادگیری مشاوره ای دارای پنج مرحله است.

مرحله اول: تعریف موقعیت کمک دهی

در این مرحله معلم مثل یک مشاور عمل می کند و دانش آموز را به ابراز از آزادانه احساسات ترغیب میکند. در این فعالیت به بروز احساسات و آرایه ی نگرش نیز می پردازد و در این مرحله مسله ی اصلی نیز بیان می شود و به بحث راجع به آن می پردازد و در این فعالیت ها نیز تلاش می شود در دانش آموزان آمادگی روانی و عاطفی مناسب برای ادامه روند فعالیت ایجاد می شود.

مرحله دوم: شرح و بسط و کاوش مسله

در مرحله ی دوم نیز دو دسته فعالیت انجام میشود یکی اینکه دانش آموز برای تعریف مسله ترغیب می شود و معلم احساسات دانش آموز را می پذیرد این مرحله حساس نیز می باشد چرا که در این مرحله دانش آموز احساسات خود را بیان می کند و باز خورد مناسبی می گیرد و در این مرحله رفتار معلم در طی فرایند ابراز احساسات دانش آموزان باید بسیار دقیق و حساب شده باشد.

مرحله سوم: بسط و گسترش بینش

در این مرحله دانش آموز مسله ی بیان شده را از جوانب گوناگون به بررسی و اظهار نظر می پردازد و در این مرحله معلم نقش حمایت از دانش آموز را برعهده دارد و نقش مشاور را برای دانش آموز ایفا می کند و تسهیل گری معلم نیز باید باعث گسترش و بسط دیدگاه ها و بینش دانش آموزان باشد که منظور از این فعالیت ها مبتنی بر تفکر و اگر است.

در این مرحله معلم نقش حمایت از دانش آموز را بر عهده دارد و نقش مشاور را برای دانش آموز ایفا می کند

www.aliamuz.com aliamuz.ir

مرحله چهارم: برنامه ریزی و تصمیم گیری

در مرحله حاضر دانش آموزان برنامه ای برای تصمیم گیری اولیه خود تدارک می بیند و دانش آموزان برنامه های خود تصمیم های مربوط به حل مسله را می گنجانند در واقع دانش آموز برای حل مسئله برنامه ریزی می کند و تصمیم می گیرد و در این مرحله معلم سعی می کند ممکن ترین و محتمل ترین تصمیم های در نظر آورده را روشن سازد و معلم هر آنچه را که فکر می کند به دانش آموز می گوید.

مرحله پنجم: درهم تنیدن یا ادغام

در این مرحله دانش آموز از یکسری مجموع تصمیم های گرفته شده بهره میگیرد و با درهم آمیختگی آن ها به راه حل هایی برای حل مسله اقدام می کند و درخم آمیزی راه حل ها و اقدامات ممکن به دانش آموز ببنش گسترده تری می دهد در این مرحله هم معلم نقش حمایتی نیز دارد.

نکات مهم اجرای روش تدریس غیر مستقیم

- معلم هدف و موضوع را به نرمی و با صمیمیت عنوان می کند و از ابراز نظرهای شاگردان استقبال می کند.
- معلم دانش آموزان را به ابراز احساسات منفی و مثبت ترغیب می کند و با طرح سؤال کمک می کند شاگردان افکار و احساسات خود را بیان کنند و آنها را به خوبی درک کنند و بشناسند.
- دانش آموز به تدریج بینشی می یابد و روابط علی و معلولی بین اتفاقات مثبت و منفی و احساسات و افکار خود را پیدا می کند و معنی رفتار گذشته خود را می فهمد.
- دانش آموز در جهت طرح ریزی و تصمیم گیری با توجه به مسأله حرکت می کند. نقش معلم در این مرحله روشن ساختن رفتارهای جایگزین است و کمک به دانش آموز برای اجرای بهتر آنها.
- دانش آموز گزارشی از اقداماتی که در نظر دارد انجام دهد، می دهد و اقدامات مثبت تر و یکپارچه تر توسط معلم تشویق می شود و در صورت لزوم برنامه ریزی و الگودهی ارائه می شود.
- این مراحل می تواند در یک یا دو جلسه بنابر صلاحدید معلم یا مشاور و بر اساس پیشرفت کلاس انجام شود. در جلسات بعد همین مراحل به اضافه ارزیابی از عملکرد دانش آموزان و یاری رسانی برای ماندن در مسیر درست اجرا می شود و معلم کاملاً نقش آسانگر و بازتاب دهنده رفتار را ایفا می کند.

حرفه ای ترین راهکار تدریس غیرمستقیم

تبدیل شدن به یک مدرس برای داشتن تدریس حرفه ای ، نیاز به دانش و تسلط بر اصولی دارد که شما را تبدیل به یک مدرس حرفه ای کند. از مهارت هایی که یک مدرس حرفه ای باید داشته باشد، هنر برگزاری و اداره کلاس، روش تولید محتوا، شناخت انواع روش تدریس نوین، طراحی الگو آموزشی، برند سازی و ... است. داشتن این مهارت ها میتواند به شما کمک کند که قادر باشید از طریق تدریس به درآمد های خوبی دست پیدا کنید و همچنین زندگی و تدریس بهتری را تجربه کنید. مؤسسه عالی آموز سالهاست که در زمینه تربیت مدرسان حرفه ای مشغول به کار است و تمامی این مهارت ها را در یک دوره جامع جمع آوری کرده است که میتواند از شما یک مدرس حرفه ای در حوزه تخصصی خودتان بسازد. جهت آشنایی با این دوره روی دوره استادی آموز کلیک کنید.

دوره حرفه ای استادی آموز

اگه میخوای با آموزش دادن حیطه تخصصی خودت
اثرگذار باشی و درآمد عالی داشته باشی

کلیک کن

سوالات متداول درباره تدریس غیرمستقیم

1. روش تدریس مستقیم چیست ؟

در روش تدریس مستقیم یا سخنرانی فعالیت اصلی کلاس درس را معلم خود بر عهده می گیرد و از راههای مختلف ارائه و نمایش دادن مطالب به آموزش موضوعهای گوناگون می پردازد. این روش رو به آن روش نمایشی و روش ارائه نیز گفته می شود.

2. روش تدریس غیر مستقیم (مشاوره ای) چیست ؟

یادگیری از طریق مشاوره را یادگیری به شیوه ی غیر مستقیم هم نامیده اند. از آن رو، یادگیری از طریق مشاوره به مثابه یک روش تدریس – یادگیری تلقی می شود که اندیشه های کارل راجرز به عنوان بنیان گذار روش مشاوره ای ویژه، رهنمود های بسیار اثر گذاری برای یادگیری می نمایند و آن چه در فلسفه و تکنیک های مشاوره راجرز آمده است، الگوی تدریس غیر مستقیم را که در خانواده ی الگو های تدریس قرار می گیرد پوشش داده و پشتیبانی می کند.

روش تدریس غیر مستقیم pdf

در آخر هم نسخه PDF مقاله تدریس غیر مستقیم (همین مقاله) را برایتان آماده کرده ایم که در صورت نیاز برای مرور این مقاله زیبا و همچنین نبود وقت مناسب برای مطالعه، آن را دانلود نمایید و در فرصت مناسب از این مقاله کاربردی استفاده نمایید. امیدوارم با رعایت این نکات، بتوانید خلاقیتی کم نظیر و درجه یکی برای خودتان و تدریس تان بسازید و بهترین اتفاقات را رقم بزنید... راستی اگر سوال یا نکته ای در مورد خلاقیت در تدریس دارید در بخش نظرات همین مقاله با ما در میان بگذارید تا کارشناسان ما پاسخ آن را در اسرع وقت با شما در میان بگذارند. جهت دانلود pdf مقاله کلیک کنید.

سخن پایانی تدریس غیر مستقیم

روش تدریس غیرمستقیم متدی از مشاوره است که برای حل مشکلات احساسی دانش آموزان در کلاس اجرا می شود و با یکپارچه کردن افکار و احساسات گروه می توان به بهبود عملکرد دانش آموزان یاری رساند. امیدواریم با مطالعه این مقاله ، گامی مهم در عرصه تدریس و یادگیری خود و دیگران بردارید .

با آرزوی بهترین نتایج برای شما

سوالاتتان را در بخش نظرات پیرسید

در کمتر از ۲۴ ساعت پاسخ خواهیم داد